

Yttrande över förslag till ny översiktsplan för Staffanstorps kommun 2020-2040

Miljöpartiet de gröna framför härmed nedanstående yttrande om det förslag till ny översiktsplan för Staffanstorps kommun som är ute på granskning:

Sänk tillväxten, prioritera viktig bostadsförsörjning och god service

Vi anser att kommunens tillväxtprognos bör sänkas, och att detta sker genom att avstå från att bygga på jordbruksmark enligt nedan angivna områden, bland annat utmed Höje å och intill väg E22. En lägre tillväxttakt och fokus på förtätning snarare än att etablera nya kommundelar enligt granskningsunderlaget skulle ge oss möjligheten att växa hållbart och starkt, med hög servicegrad, starkare ekonomi och tryggare invånare. Staffanstorps bör vara en kommun som värdesätter det jordbruk som omger och livnär oss. Vi bör fokusera på att det omfattande bostadsbyggande vi ändå gör säkerställer att vi skapar förutsättningar för de målgrupper som idag har svårast att bosätta sig / bo kvar i kommunen, i enlighet med behovsbilden som lyfts fram i handlingarna¹: “[..] ungdomar och unga vuxna, studenter, äldre, personer med funktionsnedsättning, hemlösa, nyanlända samt kvinnor i behov av skyddat boende.”

Grön förtätning med integrerade ekotjänster

Övergripande ser vi positivt på förtätning, när den kombineras med utveckling av gröna livsmiljöer med värden för alla åldrar. Vi behöver mer växtlighet även i de mest tätbebyggda delarna. En grön stadsplanering handlar inte bara om trivsamma miljöer som ger glädje, utan erbjuder viktig funktionalitet vid en ökad risk för extremväder; vi behöver trädens svalka när varma vädersystem stannar längre och växtlighet ger vattenfördröjning när skyfallen blir mer frekventa. En varierad och grön miljö i och utanför tätbebyggt område underlättar också för en mängd pollinerande insekter. Detta bör göras ännu tydligare i översiktsplanen, som riktlinje för en modern kommunal stadsplanering som förväntas arbeta mer aktivt med ekotjänster. Framöver behövs också en förstärkt grön planering där en tydlig trädpolicy anger hur vi ökar mängden träd och skyddar de befintliga träden i kommunen på ett hållbart vis.

¹Översiktsplan 2020-2040 Del 2, sida 21, under “Bostadsförsörjningsprogram”

Bra med tät och stationsnära byggnation i Hjärup

Vi ser fortsatt positivt på att det planeras för tätt och stationsnära boende i Hjärup på till stor del redan hårdgjord mark - men vi vill påminna politiken och tjänstemannaorganisationen att redan nu börja planera närmare för hur medborgarservice, omsorg, kultur, mötesplatser och grönytor av olika slag ska inrymmas. Med hög tillväxttakt och tätt boende ökar pressen på att skapa proaktivt trygghetsskapande miljöer och att förutse och förebygga sociala barriärer i det planerade samhället. Vi ställer oss bakom den utbyggnad som nedan markeras med grön färg, med fokus på de mörkare områdena som är mest stationsnära, och vi väljer att acceptera en vidare expansion inom de ljusgröna markeringarna i nästa steg, eftersom det i de grönmarkerade områdena i Hjärups stationsnära läge är möjligt att bygga yteffektivt och tätt. Vi tror också att det i det ljusgröna området, särskilt vid kraftledningarna där det kan vara svårt att lägga bostäder, skulle vara intressant att utvärdera möjligheterna till att utveckla en skogsmiljö för rekreation, biologisk mångfald och pedagogisk lekmiljö för de som bosätter sig i Hjärup. Hjärups byalags förslag kallat "Projekt Västerskog" anser vi är väl värt att undersöka närmare!

Bygg nära Hjärups tågstation, inte närmare Lund

Vi anser att det område i Hjärups norra del (öster om järnvägen) som markeras med rött på kartan nedan ska undantas från översiktsplanen. Jordbruksmarken är för viktig för att slentrianmässigt tas i anspråk utan en god plan där vi väger olika typer av samhällsnytta mot varandra. Vi anser att detta område bryter sig ur existerande barriärer, ut i orörda fält i riktning mot Lund, där det sedan blir en lägre tröskel för kommunen att bygga ännu ett område, och ett till, tills vi når väg 108 eller Lunds kommungräns. Vi vill inte se en sådan utveckling och vill avgränsa området så att det bättre överensstämmer med nivån på andra sidan järnvägen.

Ta inte jordbruksmark där det saknas kollektivtrafik

Vi anser även att området "Pihlängen", sydväst om Bergströmshusen, ska strykas ur översiktsplanen, då det är användbar åkermark, utan särskild närhet till kollektivtrafik eller särskild potential att bygga tätt med tanke på omgivningen. Området är markerat med rött i nedanstående bild.

Utveckla rekreationen utmed Höje å, ingen exploatering vid Trolleby och Flackarp

Jordbruksmarkens värde för Staffanstorp och för Sverige är som högst när den används för närliggande och hållbar matproduktion, i toppklassad jord som är perfekt för just detta syfte och inget annat. Området utmed Höje å är dessutom viktigt utifrån dess naturvärden och ekotjänster och bör varsamt utvecklas för användning som rekreationsområde och skyddas genom att vara naturreservat. Att kortsiktigt utnyttja marken till ett glesbyggt bostadsexperiment, vars invånares tillgång till kommunal service blir beroende av högst osäkra relationer mellan Lunds och Staffanstorps politiska styren, skulle innebära att vår generation permanent slösar bort möjligheten till produktion av yteffektivt närodlade livsmedel för alla kommande generationer.

Trolleby och Flackarp är bara början, med såväl ekologisk som ekonomisk kostnad

Det kan tyckas som positivt att granskningshandlingarna har mindre ytor utmarkerade som exploateringsområden jämfört med samrådshandlingarna. Men, som framgår av handlingarna så är detta bara vad Staffanstorp anser hinna med till 2040. Det betyder att planerna fortfarande finns på ett ianspråkstagande av hela området från Trolleberg ner till Flackarps by. Vi anser att naturvärdena och jordbruksmarken är skäl nog att avstå, men det är också kommunalekonomiskt vansinne att skapa nya utspridda enklaver i kommunen, då kostnaderna för infrastruktur och kommunal service blir mycket högre än när vi fokuserar på att utveckla och förtäta de tätorter och större byar som vi redan har att ta ansvar för. Eftersom handlingarna flera gånger nämner vikten av ekonomiskt ansvar förstår vi inte hur det kan vara prioriterat för kommunen att möjliggöra ny etablering intill Lunds kommungräns vid Höje å.

Behovet av försiktig byggnation diskvalificerar områdena Trolleby och Flackarp

För områdena Trolleby och Flackarp anges det stationsnära läget som det överordnade skälet till att exploatera jordbruksmark. Men att offra jordbruksmark för bostäder kräver inte bara ett stationsnära läge, det kräver dessutom att det går att bygga tätt. Men det område som planen utpekar kan inte tillgodose en tillräcklig tät byggnation – då riskerar kommunen de viktiga naturvärden som finns utmed Höje å. Alltså: områdets särart gör det omöjligt att bygga tillräckligt yteffektivt för att motivera att jordbruksmark tas i anspråk.

Det finns ingen aktuell inventering av naturvärdena utmed Höje å

För området utmed Höje å saknas tillräcklig inventering av befintliga naturvärden för att kunna anse att vi har en fullgod miljökonsekvensbeskrivning. Vi vet att det finns flera känsliga arter i området, och med en aktuell inventering hade eventuellt en översiktsplan kunnat strykas innan den ens påbörjats. Det är inte rätt att vänta till detaljplaneläget för att utreda om ett naturområde med intilliggande jordbruksytor är lämpligt att omvandla till bostadsområde.

Trolleby och Flackarp är vägnära, inte stationsnära

Stationsnära läge stämmer inte för områdena Trolleby och Flackarp. Stationens läge har sedan de första indikationerna som låg till grund för de tidiga dialogerna med Lunds kommun flyttats längre bort från Staffanstorps kommungräns, och närmaste tänkbara nybebyggelse (utan hänsyn till nödvändiga bullervallar) på Staffanstorps sida hamnar ungefär 1200 meter från stationen, men med en bilväg genom byarna skulle det vara lättast att ta bilen ut till väg 108. De flesta boende skulle få mer än 2 km cykelväg till stationen och max någon minut ut på väg 108, vilket ökar risken att dessa ”urbana byar” blir bilberoende och ökar trycket på väg 108. Trolleberg skulle ha bostäder som ligger väldigt långt från stationen. Alltså: Flackarps kommande station är *inte* i sig ett tillräckligt argument för att bebygga jordbruksmarken överhuvudtaget mellan Trolleberg och Flackarp på Staffanstorps sida om Höje å.

Framtiden ligger i fossilfritt tillgänglig natur (Höje å-området)

Det är inte bara viktigt att kunna åka mellan jobbet och hemmet med miljö- och klimatsmart kollektivtrafik. Det är också viktigt att nå naturen utan att ta bilen. Området utmed Höje å kan utvecklas till ett viktigt och tillgängligt naturområde för boende i Staffanstorp och Hjärup men också Lomma, Lund, Arlov och Malmö, dit man kommer till fots, på cykel eller med tåg. Låt oss inte fokusera på fel behov när vi tittar på framtiden. Här återkommer vi igen även till möjligheten att skapa någon form av skogsmiljö i nordvästra Hjärup.

Lunds kommuns naturreservat ökar risken för intressekonflikter (Höje å)

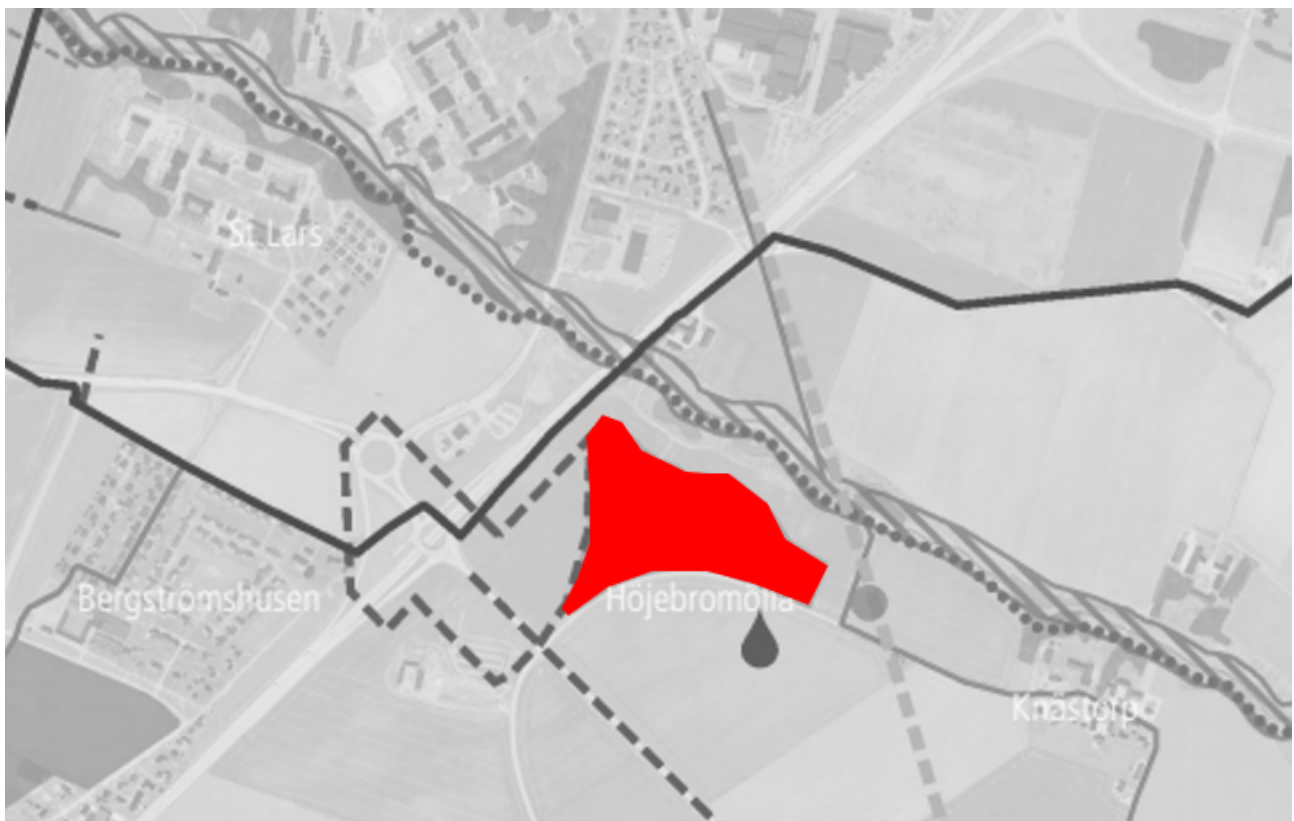
Lunds kommun har beslutat att inrätta ett naturreservat utmed Höje å. Det är sannolikt att det skulle medföra ytterligare komplikationer för Staffanstorps kommun vid start av större byggprojekt intill Lunds naturreservat, som skulle fördyra och försena projekten och ta stora kommunala resurser i anspråk, om de ens går att genomföra. Fokusera på de boendekärnor som redan finns!

Alternativen till Trolleby och Flackarp är bättre – och de är med i översiktsplanen!

De stationsnära lägena som anförts som argument ska också ställas i relation till andra projekt och alternativa exploateringar inom kommunen. Med tanke på exploateringsplanerna i Hjärup och förtätningarna i Staffanstorp, Nordanå och Kyrkheddinge – alla i kollektivtrafiknära lägen – blir enda rimliga slutsatsen att det saknas tillräckliga skäl att *dessutom* bygga på den värdefulla jordbruksmarken mellan Trolleberg och Flackarp eller vid Höjebromölla-Knästorp.

Köpcentrum vid E22 / 108 är en omodern satsning

För vem ska vi ha ett köpcentrum vid motorvägen? Det hänvisas till kollektivtrafiknära läge genom att det ritats in en orealistisk superbuss-station vid Knästorp, en busslinje som ska ta sig över motorvägen på en bro som inte finns planerad och därmed inte byggs innan 2040. I verkligheten är detta ett bygge för bilburna konsumenter, vilket är en omodern satsning. Vi har en överetablering av shoppingcentra, vi har behov av affärer nära våra bostäder i kombination med handel över internet. Vi har redan ett handelsområde nära Staffanstorps tätort och det ska komma ett handelsområde i Hjärups östra del. För vem och för vad är vi beredda att offra jordbruksmarken vid Höjebromölla/nordvästra Knästorp? Vi säger absolut nej till denna etablering.

Utöka inte industriområdet väster om Staffanstorps tätort

Vi anser att utvidgningen av industriområdet väster om Staffanstorps tätort (del av Stanstorp 5:1 längs Djurslövsvägen/ Lilla Djurslövsvägen, söder om Malmövägen - markerat med rött i bild) ska strykas ur översiktsplanen så att området är oförändrat jämfört med föregående översiktsplan, då utvidgningen strider mot kommunens egna och uttryckliga ställningstagande vad gäller området, den inkräktar på närliggande boendemiljöer och naturvärden vid bland annat Kolböra mosse.

- I och runt om området finns biotopskydd enligt kapitel 7 § 11 i Miljöbalken.
- Byarna kring området ingår i ett större område av riksintresse för kulturminnesvården². Området ifråga utgör även länsintresse enligt Kulturminnesvårdsprogram för Malmöhus län 1984.
- Enligt rapporten "Djurslöv inför detaljplaneläggning"³, har det gjorts flera fynd i området; "Miljön i och omkring den gamla bytomten med sitt speciella topografiska läge, bevarade enskiftesvägar med den stora gravhögen på sitt krönläge ovan byn ger platsen ett upplevelsevärde som är värt att bevara."
- Avslutningsvis skulle en expansion av industriområdet ta ovärderlig jordbruksmark i anspråk. Vi anser att markens värde för Staffanstorp och för Sverige är som högst när den används för närliggande och hållbar matproduktion, i jord som saknar motstycke för just detta syfte. Att kortsiktigt sälja marken för annan verksamhet, hur lönsam och attraktiv den än må vara på flera års sikt, är att samtidigt förstöra möjligheten för produktion av yteffektivt närodlat livsmedel för kommande generationer.
- Det finns ännu gott om outnyttjad mark inom befintlig översiktsplan, och det som krävs nu är att nyetableringar måste göras yteffektivt; även industriverksamheter måste förtäta och bygga på höjden där så är möjligt, inte bara bostadsområden.

² Beteckning 30-1 enligt Riksantikvarieämbetets beslut 1987-11-05.

³ Rapport 2017:86, Arkeologisk utredning steg 1, 2017, Skåne, Staffanstorps kommun, Tottarps socken, del av Stanstorp 5:1 (f.d. Djurslöv 7:12), fornlämning Tottarp 23:1.

Inget nytt industriområde ut mot Tirups Örtagård

Vi anser även, med samma argument kring jordbruksmarkens värde som ovan, att det utpekade verksamhetsområdet väster om Staffanstorps tätort (markerat med rött i bild till vänster) på åkrarna ut mot Tirup skall strykas från översiktsplanen. Marken brukas och den öppna sikten över landskapet är också viktig.

Inget nytt industriområde öster om Staffanstorps tätort

Vi anser även, med samma argument kring jordbruksmarkens värde som ovan, att det utpekade verksamhetsområdet öster om Staffanstorps tätort (markerat med rött i bild nedan) skall avföras från översiktsplanen. Denna mark har pekats ut redan i förra översiktsplanen, men vi bör med dagens kunskapsunderlag och ökad insikt om behovet av inhemsk livsmedelsförsörjning också kunna avstå från att bebygga detta område. På samma sätt som vi kan minska på tidigare utpekade områden för bostäder, så är det rimligt att även se över dessa områden på nytt. Vi anser som sagt att även industribyggnader och andra verksamhetslokaler ska byggas på höjden och förtäta inom ännu ej exploaterade ytor för (industriell) verksamhet. Markens potential för livsmedelsproduktion är helt enkelt för värdefull för att rutinmässigt ersättas med asfalt och ineffektivt planerade hangarer av plåt, som varit så vanligt hittills. Staffanstorp bör bemöta dessa moderna behov med mod och innovationskraft, i samarbete med företagare och aktuell forskning.

Visa upp Staffanstorps tätort som livsoas, inte industriområde

Den inramning av Staffanstorps tätort med industribyggnader som nu pågår är inte förenlig med bilden av vårt samhälle som en livsoas. Översiktsplanens samrådshandlingar förstärker den negativa utvecklingen och Staffanstorps tätort riskerar förlora inte bara den jordbruksmark vi behöver, utan också den attraktionskraft som hittills lockat så många.

Möjliggör mer flexibel och yteffektiv detaljplanering

All så kallad verksamhetsmark som finns kvar i planen bör omdefinieras genom att den markeras som möjlig att kombinera med andra typer av verksamheter eller till och med bostäder; det ska vara möjligt för kommunen att (där omständigheterna i övrigt tillåter) husera en gymnastikhall ovanpå en lagerlokal, en fritidsgård vid en serverhall eller kanske till och med enklare lägenheter för ungdomar och andra personer med lägre inkomster på platser där utsikten kanske inte är den bästa, men ytan kan vara användbar för en rimlig första bostad innan den första anställningen eller som enkla övernattningslägenheter för arbetare. Vi bör möjliggöra en så flexibel detaljplanering som möjligt i våra översiktsplaner.

Framtidssäkra Nordanå och Kyrkheddinge, men varsamt

Vi ser positivt på att Nordanå och Kyrkheddinge byggs ut för en något utökad befolkning, som på så sätt minskar risken att dessa orter blir av med skola / förskola och som förhoppningsvis motiverar Region Skåne att tillgodose orterna med en rimlig tillgång till kollektivtrafik. Vi ser dock inte att behovet motiverar att göra anspråk på all den jordbruksmark som utpekats i samrådshandlingarna, utan vill i Nordanå undanta de områden som är markerat med rött nedan. Dessa områden reducerar åtkomst och nytta på befintliga lantbruksytor, och vi ser det som mer relevant att fokusera på de ytor som ligger mer "inklämnda" i befintlig bebyggelse.

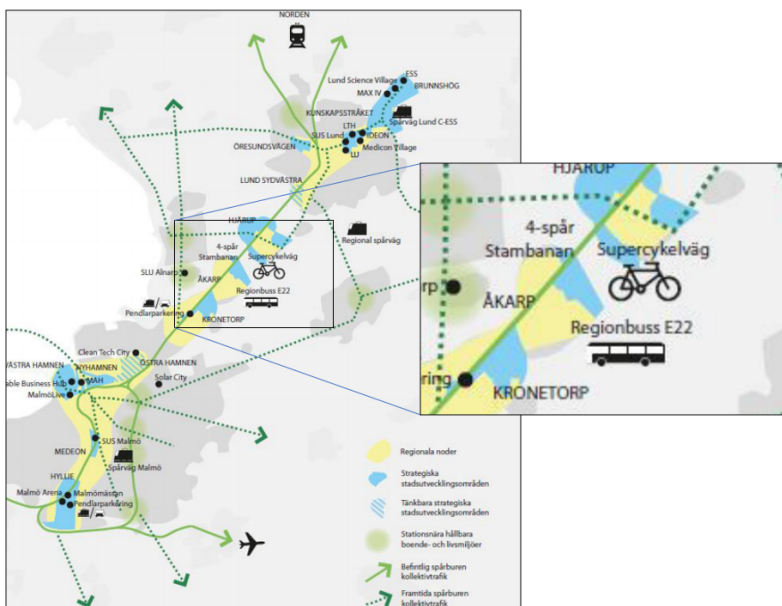
En säkrare passage söder om Nordanå

I Nordanå bör (oavsett expansionsgrad och eventuell station för superbuss) en säker gång- och cykelväg skapas för de vuxna och barn som redan idag riskerar sina liv sida vid sida med tung trafik på den den bro som är passage söderut mot Stora Bernstorp (inringat i bild nedan).

Snabbcykelväg genom Hjärup

Återuppta arbetet med att möjliggöra en snabbcykelväg mellan Lund och Malmö, via Hjärup! Det är direkt besvärande för Staffanstorps kommun att i översiktsplanens inledning visa upp den regionala strukturbilden, med inritad "supercykelväg" samtidigt som kommunstyrelsen i Staffanstorp har sagt nej till en sådan. Beslutet bör omprövas i kommunstyrelsen, så att översiktsplanen kan inkludera denna grön koppling för persontransport utmed den viktiga leden. Detta ska givetvis kombineras med upprustningsarbeten på befintliga cykelstråk i hela kommunen.

Gärna superbuss på banvallen, men ange realistisk sträckning

Vi ser positivt på tanken att använda den gamla banvallen till kollektivtrafik med hög kapacitet. Superbuss utmed banvallen kan vara ett utmärkt sätt att avlasta vägnätet och förbereda för ännu effektivare framtida rälsbunden trafik. Vi är dock bekymrade över att det i översiktsplanen ritats ut en sträckning in till Lund som ter sig omöjlig (röd streckad markering nedan) då det inte kommer finnas en bro över E22:an utmed inritad sträckning med bärighet för buss eller spårvagn. En mer realistisk lösning bör visas i översiktsplanen då det utgör grund för övriga beslut, inte minst beslutet om den fördjupade översiktsplanen som annars riskerar skapa förödande exploateringsplaner på en felaktig bild av busslinjens möjliga sträckning.

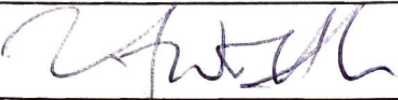

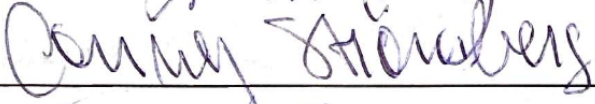
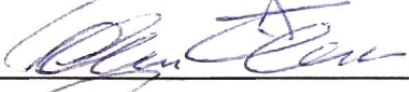

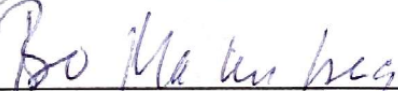
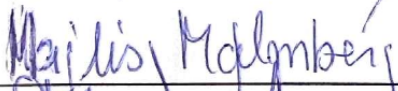
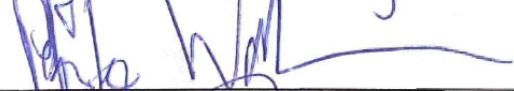
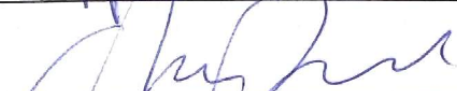
Förbered för en framtid för Simrishamnsbanan

Vi tror också att det vore viktigt för regionen och för Skåne som helhet om kommunen förbereder för en framtida öst-västlig tåg-koppling (Simrishamnsbanan) som går via Staffanstorps kommun.

Stärkta gröna stråk, ökad tillgänglighet till mossar och vattendrag

Vi ser positivt på de i handlingarna redovisade tankarna kring stärkta gröna stråk som knyter samman punkter inom och kring kommunens tätorter. Vi vill här särskilt nämna vikten och värdet av att även vid de olika knutpunkterna underlätta den faktiska fysiska tillgängligheten till Kolböra mosse, Vallby mosse, Vesums mosse och Höje å, samt att förbättra gång- och cykel-kopplingen mellan Hjärup och Uppåkra Arkeologiska Centrum. Vi vill också uppmana kommunen att inte låta dessa planer stanna vid vackra tankar utan att även i verkligheten arbeta för att dessa skapas.

Ovanstående yttrande gällande förslag till ny översiktsplan för Staffanstorps kommun är inlämnat av Miljöpartiet de gröna i Staffanstorp, genom följande representanter:

Underskrift	Namnförtydligande
	DAVID WITTLÖCK
	Cecilia Cavallin
	Maivi Strömberg
	Conny Strömberg
	Maria Zingmark
	Roger Zingmark
	Bo Malmberg
	Majlis Malmberg
	Patrik Wallman
	MARIA APELL

Kontaktperson:

David Wittlock, ordförande Miljöpartiet de gröna i Staffanstorp

Onsjövägen 1, 245 38 Staffanstorp

0763-232224 / staffanstorp.info@mp.se